

RIZA EN IPO WERKEN GEGEVENS UIT 1996 BIJ

Areaal verdroogd gebied in Nederland stabiliseert zich

De maatregelen tegen verdroging beginnen nu ook op landelijk niveau effect te sorteren. Uit de nieuwe Verdrogingskaart 1998 van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) blijkt dat inmiddels actie ondernomen wordt voor circa 45 procent van de gebieden en dat voor een kwart gesproken kan worden van gedeeltelijk herstel. Voor slechts twee procent van het areaal is van verdroging niet langer sprake. De actualisering van de verdrogingskaart uit 1996 is gebaseerd op de gegevens van de provincies, omdat die verantwoordelijk zijn voor de verdrogingsbestrijding. Vergelijkingen met de verdrogingskaarten uit 1994 en 1996 zijn overigens niet gemakkelijk te maken.

Een uniforme verdrogingskaart 1998 is nodig om landelijk aan te kunnen geven in welke mate gebieden verdroogd zijn en wat het belang is van de waterhuishoudkundige functie van het gebied. Daarnaast moest er een landelijk overzicht komen van de financierings- en subsidiebronnen van de verdrogingsbestrijding en een evaluatie van verdrogingsdoelstellingen.

Elke provincie heeft een autonome beleidsvrijheid, waardoor verschillen zijn opgetreden in de aanpak van het in kaart brengen van de verdroging. De projectgroep 'Verdrogingskaart 1998' heeft de verschillende werkwijzen verenigd tot één landelijke kaart die dan ook alleen is bedoeld voor toepassingen op landelijke schaal. Hiervoor moesten de provincies hun provinciale verdrogingskaart in meer of mindere mate aanpassen om tot een landelijk zo consistent mogelijk kaartbeeld te komen.

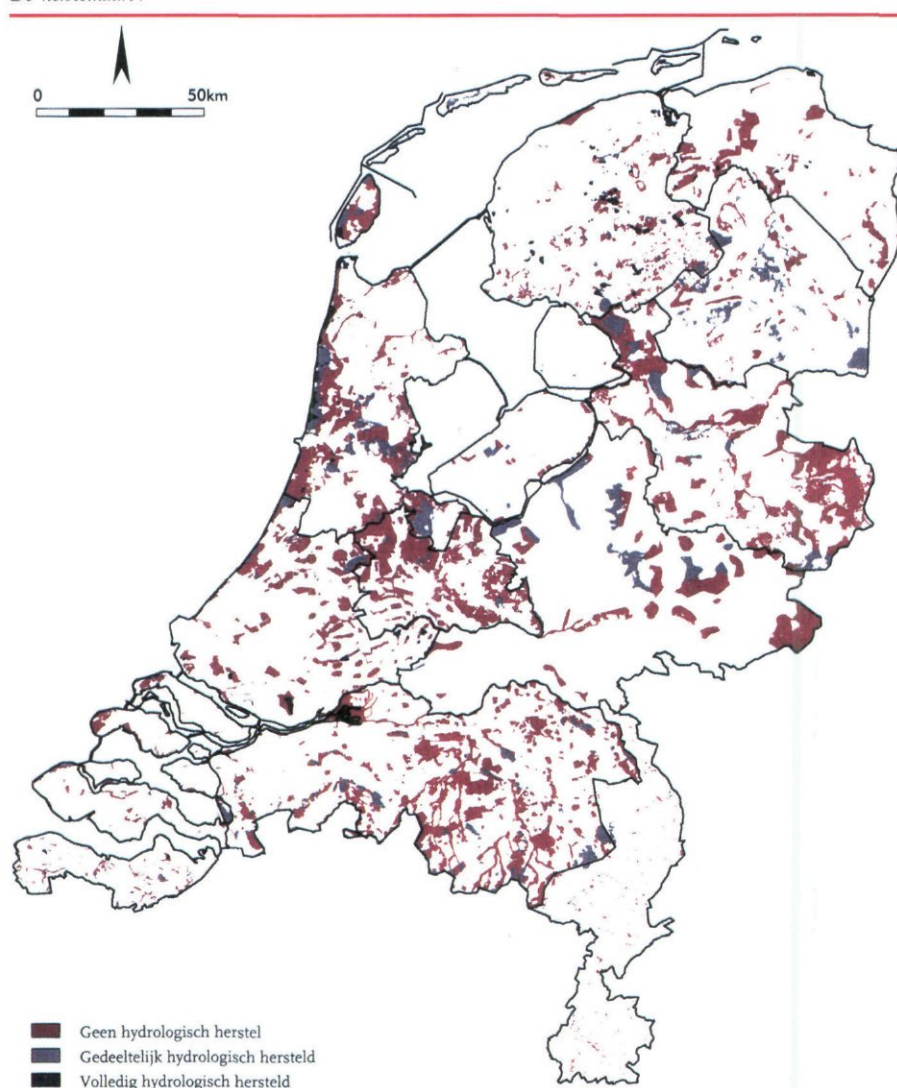
Landelijk overzicht

Volgens de heer I. Peereboom van het RIZA, projectgroep lid van de 'Verdrogingskaart 1998', moet de verdrogingskaart 1998 gezien worden als een landelijk overzicht van de verdrogingsgebieden in Nederland. "De provincies hebben elk op hun eigen wijze de verdrogingsgebieden geïnventariseerd, met als gevolg dat we te maken kregen met twaalf verschillende

de vegetatie verdroging is geconstateerd. Dit in tegenstelling tot de andere provincies waar veelal het hele begrensde gebied op de kaart staat. Als projectgroep kun je de gegevens van elke provincie naast elkaar zetten, maar dat geeft geen algemeen beeld over Nederland. Wij zijn op zoek gegaan naar gegevens die voor heel Nederland gelden, toegegeven dat het heel moeilijk was om een 'consistent beeld' te krijgen".

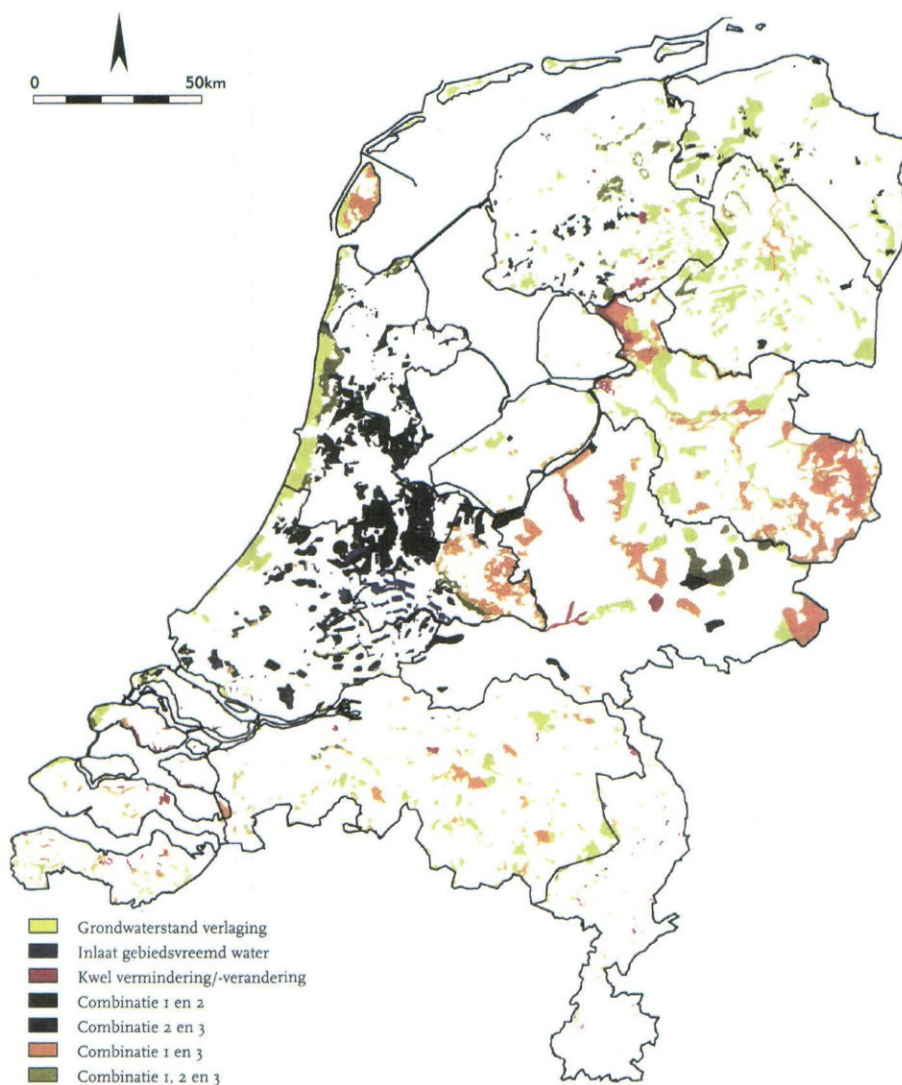
In 1993 zijn het RIZA en IPO begonnen met een tweejaarlijkse inventarisatie van de verdroogde gebieden in Nederland, samengevat in verdrogingskaarten. Deze kaarten bestaan uit een 'standaardkaart', die de ver-

De 'herstelkaart'.

benaderingswijzen. De provincie Limburg bijvoorbeeld heeft gebruik gemaakt van de ecohydrologische atlas van Limburg. Hierdoor staan alleen die delen van natuurgebieden op de kaart waar aan de hand van

droogde gebieden overzichtelijk in kaart brengt en een 'actiekaart', waarin wordt aangegeven hoe de voortgang van de verdrogingsbestrijding verloopt. Nieuw in de Verdrogingskaart 1998 van Nederland is het

De 'typekaart'.

overzicht van de hydrologische effecten van anti-verdrogingsmaatregelen, samengevat in een 'herstelkaart' en een overzicht van de regionale aspecten van verdroging in de 'typekaart'. Op deze typekaart zijn de verschillen tussen hoog en laag Nederland goed zichtbaar.

60.000 hectare

Volgens de Evaluatienota Water van het ministerie van Verkeer en Waterstaat wordt een gebied als verdroogd aangemerkt als dat gebied een natuurfunctie heeft, maar met een zodanig lage grondwaterstand of zwakke kwel dat bescherming van de karakteristieke ecologische waarden van dat gebied niet kan worden gegarandeerd. Ook wordt een gebied met een natuurfunctie als verdroogd aangemerkt als het grondwater onvoldoende kwaliteit heeft.

Uit de standaardkaart blijkt dat het totale areaal verdroogde natuur zich in de periode 1994-1998 lijkt te stabiliseren rond de 600.000 hectare. Uit de herstelkaart valt op te maken dat ruim 11.000 hectare geheel

hydrologisch hersteld is. Tezamen met de 594.000 hectare verdroogd areaal komt het in 1998 geïnventariseerde areaal op 605.000 hectare in Nederland.

Uit de actiekaart blijkt dat in 46 procent van het geïnventariseerde areaal actie is of wordt ondernomen om de verdroging te bestrijden. In 1996 was dit beduidend minder, namelijk 22 procent. De verdrogingsdoelstelling houdt in dat in 2000 een kwart van de verdroging moet zijn opgelost en in 2010 zeker 40 procent, ten opzichte van de gegevens van de inventarisatie van 1994.

Herstelkaart en typekaart

Voor de herstelkaart is een indeling gemaakt in gebieden die volledig, gedeeltelijk of niet hydrologisch zijn hersteld. Gebleken is dat het aantonen van een structureel hydrologisch herstel een langdurig proces is. De mate van hydrologisch herstel geschiedt in de meeste gevallen op basis van 'expert judgement' van de terreinbeheerder. Hydrologisch herstel zegt niets over het ecologisch herstel, maar kan snel optreden

na het nemen van maatregelen. Daarna zou ecologisch herstel kunnen beginnen. Uiteindelijk is hydrologisch herstel een middel om ecologisch herstel te bereiken. Dit is een langzamer proces. Ecologisch herstel is niet alleen afhankelijk van de hydrologische situatie, maar ook van andere milieufactoren zoals verzuring en vermesting.

De typekaart toont welke typen verdroging zich voordoen. Er zijn drie verschillende hoofdtypen: één kwantitatieve (grondwaterstandverlaging) en twee kwalitatieve (inlaat gebiedsvreemd water en kwelvermindering of verandering). Ook zijn combinaties hiervan mogelijk. Het gaat niet om de typering van de oorzaken van verdroging. Deze zijn moeilijk te definiëren omdat verdroging zowel een kwantiteits- als kwaliteitsprobleem is.

Naast de landelijke kaarten worden in het rapport van de 'Verdrogingskaart 1998 van Nederland' ook de provinciale kaarten gepresenteerd met bijbehorende beschrijvingen. De verdrogingsgebieden die de provincies zelf in kaart hebben gebracht, zijn niet in dit rapport opgenomen.

RWZI's Coevorden en Sleen geopend

De vernieuwde rioolwaterzuiveringsinstallaties in Coevorden en Sleen zijn donderdag 3 juni geopend. De RWZI's zijn door het Zuiveringsschap Drenthe aangepast omdat ze niet meer aan de huidige eisen voldeden.

De rioolwaterzuiveringsinstallatie in Sleen is vergroot tot een capaciteit van 10.000 naar 35.000 vervuilingseenheden. Er kan nu maximaal 1400 kubieke meter afvalwater per uur gezuiverd worden. De capaciteit van de installatie in Coevorden is ook vergroot, en wel van 25.000 naar 60.000 vervuilingseenheden. Daar kan nu maximaal 2400 kubieke meter water per uur worden verwerkt.

De uitbreiding in Coevorden is in een stroomversnellig gekomen door de vestiging van een diervoederfabriek, die zijn afvalwater laat zuiveren via de rioolwaterzuiveringsinstallatie. De rwzi's in Dalen, Gramsbergen, Oosterhesselen en Klijndijk zullen binnenkort worden ontmanteld, zodat er twee grote, regionale zuiveringsinstallaties in zuidoost-Drenthe overblijven.